

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 17P/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1422201122
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kalata
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2022:1422201122.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava IV vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. bytom u matky, dieťa rodičov: matka - L. a otec - D. o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Konanie zastavuje.

II. Navrhovateľ nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 21.03.2022 žiadal otec o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ktorým by súd nariadil odovzdanie maloletej A. do jeho osobnej starostlivosti a upravil, resp. zakázal styk matky s maloletou, zároveň navrhoval, aby bol nariadený výkon neodkladného opatrenia podľa § 376 ods.3 Civilného mimosporového poriadku.

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec uviedol, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 11CoP/599/2017 zo dňa 24.04.2018 bol upravený jeho styk s maloletou A.. Otec mal za to, že je vážne narušený a ohrozený psychický stav maloletej, jej rodinný život, duševné zdravie a priaznivý psychický, emocionálny a sociálny vývin a maloletá je obeťou domáceho násillia. Poukazoval na to, že sa mu opakovane nedarí realizovať styk s maloletou, ktorá je pre neho de facto nezvestnou, pričom sa mu aj z dôvodu správania sa matky maloletej nepodarilo nadviazať odovzdanie maloletej od mája 2021. Dňa 16.09.2021 sa k nemu maloletá správala s amokom, agresivitou, nevraživosťou, nenávisťou, nadávkami, hrozbami, neustálym krikom, odmietaním pohladenia a akéhokoľvek dotyku zo strany otca, čo pripisoval manipulácii zo strany matky. Poukazoval na to, že matka podľa jeho názoru klame, aktívne bráni kontaktu dieťaťa s rodičom, týra dieťa rôznymi formami psychického domáceho násillia podľa § 208 Trestného zákona aj podľa príručky o Syndróme CAN (Child Abuse & Neglect), v slovenčine „Syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa. Pravidelne sa naďalej dostavuje na styk s maloletou, no matka mu ju neodovzdáva.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. o Civilnom sporovom poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. o Civilnom sporovom poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 329 ods. 1, prvá veta zákona č. 160/2015 Z.z. o Civilnom sporovom poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

6. Podľa § 365 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. o Civilnom mimosporovom poriadku (ďalej len "Civilný mimosporový poriadok"), ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

7. Podľa § 376 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

8. Podľa § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

9. Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 230 Civilného sporového poriadku, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

11. Podľa § 329 ods. ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Podľa § 159 Civilného sporového poriadku, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

13. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Súd sa nestotožnil s tvrdením otca, že o jeho návrhu by malo byť rozhodované podľa § 365 Civilného mimosporového poriadku (teda v lehote 24 hodín). Uvedené ustanovenie rieši diametrálne odlišné situácie, pre svoju aplikáciu vyžaduje splnenie v ňom ustanovených predpokladov, teda buď, že sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti alebo je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený. Prvú situáciu otec ani netvrdil, pokiaľ ide o druhú, týka sa situácií, kedy osoby, ktoré vykonávajú starostlivosť o maloleté dieťa, túto vykonávajú nedostatočne, v dôsledku čoho je ohrozený alebo narušený jeho život, zdravie alebo nepriaznivý vývoj. Súdu je situácia v rodine maloletej známa z iných konaní, ktoré sú vo vzťahu k starostlivosti o maloletú na Okresnom súde Bratislava IV vedené (predovšetkým z konania vedeného pod sp. zn. 14P/38/2020 a konania vedeného pod sp. zn. 17P/33/2020). Súdu je známy aj konflikt, ktorý nastal medzi rodičmi maloletej a ktorý súvisí so starostlivosťou o maloletú, ako aj skutočnosť, že maloletá aktuálne otca odmieta (čo otec vo svojich podaniach nepopiera). Práve za účelom zlepšenia vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletej, ako aj medzi maloletou a otcom maloletej súd v konaní vedenom pod sp.zn. 14P/38/2020 nariadil rodičom maloletej podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v Q.. V konaní vedenom pod sp. zn. 17P/33/2021 súd nariadil znalecké dokazovanie, za účelom objasnenia vzájomných vzťahov medzi rodičmi a maloletou, zistenia príčin odmietania otca maloletou. Súd v oboch týchto konaniach postupoval v záujme maloletej, v ktorom nepochybne je jednak pozitívna vzájomná komunikácia a vzťah jej rodičov, ale aj objasnenie vzájomných vzťahov medzi ňou a rodičmi, ako aj príčin súčasnej situácie. Ani v jednom z týchto konaní nemal súd preukázané žiadne zanedbávanie starostlivosti o maloletú zo strany matky, ani to, že by jej hrozilo bezprostredná ujma, vyžadujúca aplikáciu ustanovenia. Navyše je potrebné uviesť, že súdu poslednej známej správy zo šetrenie pomerov maloletej zo dňa 06.10.2021 (č. I. 238 v spise), nevyplýva žiadne vážne ohrozenie života, zdravia, alebo priaznivého vývoja maloletej. Maloletá býva u matky vo vhodných podmienkach, riadne navštevuje základnú školu, má voľnočasové aktivity, navštevuje aj otcových príbuzných (pričom tam bola účastná aj stará matka maloletej z otcovej strany), matka s maloletou aktuálne pokračujú v psychologickom poradenstve v o.z. Q.. Súd nemal žiaden dôvod pochybovať o obsahu správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo 06.10.2021, a týmto dôvodom nie je ani skutočnosť, že nie sú zo šetrení pomerov u maloletej zhotovované zvukové záznamy.

15. Prekážka veci právoplatne rozsúdenej (rei iudicatae) bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté bola znovu prejednávaná. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej nastáva v prvom rade vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O identickú vec sa jedná vtedy, ak v novom konaní ide o rovnaký nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté a ak sa zároveň týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Nie je právne relevantné, či majú osoby v novom konaní rovnaké alebo rozdielne postavenie. Rovnaký predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, t. j. z identického skutku. Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej nie je významné, ako bol súdom skutok (skutkový dej), ktorý bol predmetom pôvodného konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná i vtedy, ak skutok (skutkový dej) bol súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne.

16. Prekážka litispendencie zabraňuje tomu, aby na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike bolo začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo.

17. Súd v konaní uzavrel, že rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11Cop/318/2021-762, zo dňa 28.09.2021, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 14P/28/2021-136, zo dňa 29.06.2021, ktorým súd zamietol návrh otca na zverenie maloletej do otcovej starostlivosti neodkladným opatrením, bráni podľa § 230 Civilného sporového poriadku tomu, aby bol návrh otca znovu prejednávaný a je dôvodom na zastavenie konania. Vo veci sa jedná o ten istý uplatnený nárok otca maloletej (zverenie do osobnej starostlivosti), rovnaké sú aj skutkové okolnosti (maloletá zásadne odmieta stretávanie sa s otcom a styk otca s maloletou sa nedarí realizovať), rozdiel je len v tom, že otec poukazuje na to, že neúspešné boli aj jeho ďalšie pokusy o prevzatie si maloletej. Tento rozdiel však nie je skutočnosťou, ktorú možno považovať za takú zmenu okolností, že by uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, č. k. 14P/28/2021-136 zo dňa 29.06.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 11Cop/318/2021-762, zo dňa 28.09.2021 nevytváralo prekážku rozhodnutej veci, tak ako ju vníma ustanovenie § 329 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

18. Súd má navyše za to, že okrem prekážky právoplatne rozhodnutej veci, bráni priebehu ďalšieho konania aj skutočnosť, že na Okresnom súde Bratislava IV otec inicioval ďalšie konania o vydanie neodkladného opatrenia (sp. zn. 14PPOm/1/2021, 17PPOm/1/2021, 25P/132/2021, 17P/135/2021, 25P/144/2021, 17P/1/2022, 17P/3/2022, 14P/29/2022, 20P/21/2022, 14P/38/2022, 17P/46/2022, 20P/11/2022, 14P/29/2022, 14P/38/2022), v ktorých sa domáha prakticky identického nároku (zverenia maloletej do osobnej starostlivosti), pričom táto skutočnosť je taktiež dôvodom, prečo by súd konanie o návrhu otca musel zastaviť. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k.20CoP/147/2021-736 zo dňa 26.10.2021, právoplatným dňa 26.11.2021, uznesenie č.k.17PPOm/1/2021-89 zrušil (ktorým Okresný súd Bratislava IV návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol) a konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia pre prekážku litispendencie zastavil.

19. V závere súd odkazuje aj na závery Krajského súdu v Bratislave v uznesení 11Cop/318/2021-762, zo dňa 28.09.2021, v odôvodnení ktorého sa krajský súd vysporiadal tak s námietkami voči konajúcemu sudcovi na súde prvej inštancie (ktorého zaujatosť namietala otec maloletého opakovane a aj v iných konaniach, v ktorých sa súd s týmito námietkami aj vyjadrením adresovaným otcovi aj opakovane vysporiadal), ako aj námietkami voči senátu 11CoP Krajského súdu v Bratislave, kedy v oboch prípadoch odvolací súd s odkazom na ustanovenia § 52 ods. 2 a § 53 ods. 3 uzavrel, že na tieto neprihliada a ani sa neprekladajú na rozhodnutie nadriadenému súdu. Predovšetkým však súd poukazuje na apel Krajského súdu, adresovaný obom rodičom, teda tak matke, ako aj otcovi maloletej, na vytváranie prostredia vzájomného rešpektu, potrebu skultivovania vzájomného vzťahu rodičov, potrebu vytvárania správnych vzorov správania, tak, aby bol sledovaný najlepší záujem maloletej.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že navrhovateľ nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.